

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний заклад

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО**

**НЕРУБАЙСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИЙ КОМПЛЕКС
«ШКОЛА-ГІМНАЗІЯ»**

**МОДЕРНІЗАЦІЯ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В
СУЧАСНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ**

Збірник наукових праць

Одеса – 2022

УДК 371

ББК 74

Рекомендовано Вченою Радою
Державного закладу
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К.Д. УШИНСЬКОГО»
Протокол № 9 від 25 лютого 2022 р.

Рецензенти:

Доктор педагогічних наук, професор кафедри дошкільної педагогіки
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» Олексій Анатолійович Листопад

Доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки Одеського
національного університету імені І.І. Мечникова Ірина Петрівна Анненкова

Модернізація освітнього процесу в сучасних закладах освіти : збірник
наукових праць / редкол. О. Я. Чебикін та ін. Одеса: Університет
Ушинського, 2022. 190 с.

© Кафедра педагогіки
Університету Ушинського, 2022
© ЗЗСО І-ІІІ ступенів Нерубайський НВК «школа-гімназія»
Нерубайської сільської ради, 2022

ФОРМИ І МЕТОДИ РОБОТИ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ З УЧНЯМИ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДЛЯ РОЗВИТКУ ОСВІТНІХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

М.А. Журавльова,

вчитель англійської мови у початкових класах,
ЗЗСО I-III ступенів Нерубайський НВК «школа-гімназія»
Нерубайської сільської ради
Біляївського району Одеської області

Кожна цивілізована країна дбає про творчий потенціал суспільства. Посилюється увага до розвитку творчих здібностей особистості, надання їй можливості виявити їх. Тому актуальним на сьогодні є формування ключових компетентностей учнів. Дана проблема є метою модернізації змісту освіти.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних особливостей і потреб, формування цінностей, розвитку самостійності, творчості та допитливості.

Орієнтування на наскрізні вміння забезпечує рівновагу між знаннями, вміннями, ставленнями учнів та їхніми реальними життєвими потребами. Наскрізні уміння слугують підставою для інтеграції освітніх галузей [3].

Сучасний світ складний. Дитині недостатньо дати лише знання. Ще необхідно навчити користуватися ними. Знання та вміння, взаємопов'язані з ціннісними установками учня, формують його життєві компетентності, необхідні для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці.

Ми намагаємося формувати ці компетентності в учнів початкової школи, застосовуючи відповідні форми і методи роботи на уроках англійської мови.

Метод асоціативного малюнка є найбільш доцільним на уроках англійської мови. Під час малювання героїв, епізодів прочитаних текстів у дітей розвивається образне та асоціативне мислення, уява, краще відбувається процес запам'ятовування. Вдалі роботи обов'язково треба використовувати в якості наочності на уроках.

Практика показує, що мовлення сучасного школяра збідніле, словниковий запас обмежений. Часто дитині важко сформулювати навіть просте речення.

Під час опитувань доводиться чути від учнів: «Як би це сказати?», «Розумію, але не знаю, як сказати», «Можна скажу своїми словами?». Саме

уроки англійської мови, на нашу думку, найактивніше сприяють формуванню ключової компетентності - «спілкування державною та іноземними мовами».

Метод «Вигадай продовження» являє собою створення власного тексту, висловлення власних ідей на основі аналізу прочитаного та розвитку творчого мислення. Складання такого тексту тренує вміння дотримуватися норм англійської літературної мови та мовленнєвого етикету, що є виявом загальної культури людини.

З метою розвитку комунікативних навичок впроваджуємо прийоми «Перекажи діалог від імені персонажа», «Розіграй діалог», «Надай поради персонажу» тощо.

Інформаційні технології, як один з компонентів цілісної системи освіти, полегшують доступ до інформації, дозволяють по-новому організувати взаємодію суб'єктів навчання. Впровадження ІКТ у навчальний процес дозволяє його активізувати, підвищити темп уроку, рівень наочності, збільшити обсяг самостійної роботи учнів, мотивує школярів, забезпечує численні міжпредметні зв'язки [2].

Мультимедійне забезпечення кабінету надає можливість активно впроваджувати ІКТ на уроках англійської мови з метою формування інформаційно-цифрової компетентності.

Однією з актуальних проблем сучасної методики викладання іноземних мов є організація навчання дітей різних вікових груп за допомогою ігрових форм. Але ігри не замінюють інші форми і види роботи на уроці, а тільки доповнюють їх, допомагають розвивати мовленнєву компетенцію. Як правило, збагачений ігровими моментами навчально-виховний процес активізує пізнавальні можливості вихованців : гра захоплює, викликає бажання взяти участь у ній і одночасно знімає психологічну напругу, що більшою чи меншою мірою супроводжує будь-яке навчальне навантаження. Гра завжди передбачає прийняття рішень – що сказати, як відповісти, як виграти? Бажання вирішити ці питання загострюють розумову діяльність гравців, пробуджують інтерес і активність дітей. Це дає можливість проявити себе в цікавій для них діяльності, сприяє більш швидкому і надійному запам'ятовуванню іншомовних слів та речень, особливо, якщо знання цього матеріалу є обов'язковою умовою активної участі, а в окремих випадках – обов'язковою умовою виграшу. Зняття психологічної напруги, на думку психологів і педагогів, є одним із найважливіших чинників гармонійного розвитку дитини : психічного, фізичного, духовного [2].

Рольова гра мотивує розумову діяльність, оскільки учні опиняються в ситуації, коли актуалізується необхідність щось сказати, попросити, дізнатися, довести, чимось поділитися зі співрозмовником. Відомо, що рольова гра являє собою умовне відтворення її учасниками реальної практичної діяльності людей, створює умови реального спілкування. Ефективність навчання тут обумовлена[1].

Інтерактивна технологія «Мозковий штурм» використовується для вироблення кількох вирішень конкретної проблеми. Мозковий штурм спонукає учнів проявляти уяву та творчість, дає можливість їм вільно висловлювати свої думки.

Мета «мозкового штурму» чи «мозкової атаки» в тому, щоб зібрати якомога більше ідей щодо проблеми від усіх учнів протягом обмеженого періоду часу.

Методика «Незакінчені речення». Визначивши тему, з якої учні будуть висловлюватись, учитель формулює незакінчене речення й пропонує учням закінчити його. Кожний наступний учасник обговорення повинен починати свій виступ із запропонованої формули. Наприклад, при вивченні в 2 класі дієслова «can» (можу), вчитель говорить «I can ...» (я можу...), «Dog can...», а учень сам доповнює речення. Таким чином, при багаторазовому повторенні діти запам'ятовують граматичну структуру (I can..., I have got..., She has got..., This is a/an ..., That is..., These are..., Those are... тощо.), а також перекладають саме речення, щоб зрозуміти зміст і добирають потрібні слова або словосполучення для продовження речення.

Ситуативне моделювання сприяє оволодінню мовою в цікавій формі, розвиває пам'ять, увагу, кмітливість, підтримує інтерес до іноземної мови, їх можна і потрібно використовувати також для зняття напруги, монотонності, при відпрацюванні мовного матеріалу, при активізації мовної діяльності. Прикладом такої гри є «Збери портфель». У грі бере участь весь клас. Учні виходять до дошки за бажанням. Учитель: «Допоможемо Буратіно зібратися в школу!». Учень бере предмети, які знаходяться на столі, складає їх у портфель, називаючи кожний предмет англійською:

This is a book. This is a pen (pencil, pencil-box).

Надалі учень коротко описує предмет, який він бере:

This is a book. This is an English book. This is a very nice book

This pen is red / small / good.

Висновки .Таким чином уроки англійської мови мають велику можливість для реалізації компетентнісного підходу, а саме для формування ключових

компетенцій. Ключові компетентності й наскрізні вміння створюють «канву», яка є основою для успішної самореалізації учня – як особистості, громадянина і фахівця.

Література

1. Ярова О.Б. Мультимедійні засоби навчання іноземних мов // *Міжнародний форум «Мовна освіта шлях до євроінтеграції»*. Київ: Ленвіт, 2005. С. 224–225.
2. Огурцова О.Л. Навчання ділової англійської мови з використанням Інтернет-ресурсів // *Іноземні мови*. 2006. № 4 С. 26–29.
3. Давиденко Ю.Є. Використання інформаційно-комунікативних технологій для мовної освіти // *Іноземні мови*. 2005. № 3 .С. 40–41.

СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛІВ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТИ

В.Г. Скракленко,

вчитель математики,

ЗЗСО I-III ступенів Нерубайський НВК «школа-гімназія»

Нерубайської сільської ради

Біляївського району Одеської області

Вступ. Підготовка вчителя в умовах модернізації освіти та інноваційних педагогічних технологій у сфері фундаментальної відкритої й безперервної освіти – це підготовка педагога відповідного рівня й профілю; конкурентоздатного на ринку праці; компетентної ЛЮДИНИ, яка вільно володіє своєю професією й орієнтується в суміжних галузях знань; здібної до ефективної роботи за фахом на рівні світових стандартів; готової до постійного професійного зростання, соціальної та професійної мобільності.

У педагогічній літературі (С. Бондар, А. Маркова, О. Овчарук, Г.Скоробогатова, А. Хуторської, С. Шишов) правомірно визнається пріоритет компетентності як однієї з головних характеристик особистості майбутнього вчителя, поряд з гуманізмом, демократизмом, духовною культурою, комунікативністю, організаторським талантом. Компетентність означає не лише належну поінформованість у широкому колі питань, а й відповідний стиль педагогічної діяльності, що ґрунтується на знаннях і практичному досвіді. Вона